

Namai ir Žemė

Rašo V. B. AMBROSE

Pradedant šiuo pirmadieniu "Naujiene" bus įvestas Real Estate skyrius, kuris eis kiekvieną pirmadienį. Šiame skyriuje bus talpinama žinios liečiančios nekilnojamo turto eigą biznio atžvilgiu.

Darbą Pradedant

Pradedant šį skyrių vesti vargu bus galima daryti didelį priūdą iš anksto. Real Estate kaip toks, tautinio pobūdžio, galima sakyti, visai neturi, išimant statybinę architektūrą. Tačiau, darant sąvaitės biznio peržvalgą, bus galima paminėti ir lietuvių transakcijas.

Expertų Pareiškimai

Gal but nėra jokio biznio visame pasaulyje, kuris nebūtų tiesioginiai ar netiesioginiai surištas su real estate. Tiesa, orlaisvis nors skrenda ore, tačiau ir jis be žemės arba vandens negalėtų nusileisti žemyn. Žodžiu sakant real estate yra didžiausias biznis organizuotų žmonių gyvenime. Taipgi ir saugiausias žmogaus turtas. (Čia nekalbama apie praskolintus namus). Žmogus yra savo namo ir žemės savininkas ant tiek, ant kiek jis tą savastį turi išmokyti.

Kadangi real estate yra toks stambus biznis, todėl atėjus depresijai jis ir turėjo stambiai nukentėti.

Dabar, laikam biskutį gerąjant, real estate irgi pradeda žymiai atsigausti. Štai keletas pareiškimų įžymių ekspertų, kurie labai optimistiškai žiuri į real-estate dabar.

Garsusis biznio statistikas Roger W. Babson, kalbėdamas Boston Chamber of Commerce bankiete birž. 9 d., pareiškė, kad, "per ateinančius dvejus metus real estate yra geriausias biznio perspektyvas investoriams." Taipgi pridėjo, kad toje biznio srityje pradeda reikštis mažiukė "Prosperity", ir tai esąs neišvengtinai dalykas."

Kitas žymus žmogus, bu tent prezidentas National Association of Real Estate Boards p. Rose, paduoda įdomių skaitlinių apie nekilnojamo turto abelną biznio pagerėjimą. Štai keletas įdomesnių paminėjimų. Jis sako: "Žmonės, kurie nėra priversti savo namus parduoti, nenori nė kalbėti apie pardavimą už bėg kokią kainą. Jie prašo pilnai teisingos vertės arba visai atsisako parduoti". Taipgi didelė daugybė tokių pirkėjų, kurie dar vis tebeieško bargėnų, ką nors pirkti pusdykiai, kasdien grįžta namo nieko gero nesuradę." Tai parodo, kad real estate jau atėjo į normales vėzes.

Statyba Naujų Namų ir Rendos

Rendos stambesniuose apartamentuose, palyginus su 1926 metais, yra pabrangusios 60 nuos. Fliatų užpildymas, imant ir pavienius namus, per visą šalį, kiek žinoma, yra 97%. Tai didžiūmoje priklauso nuo to, kad daug daugiau namų tapo nugriauta arba potvinių sunaikinta, negu buvo naujų budavota. Tuo tarpu gyventojų skaičius, ypač miestuose, žymiai padidėjo. Vedybos taipgi žymiai pašoko, kas sudarė didesnį fliatų reikalavimą, negu rinkoje pasirinkimą. Peržvelgus naujų namų sta-

tybos davinius mes matome, kad pereito vasario mėnesį statyba pakilo iki 70% aukščiau, negu buvo tą patį mėnesį metai laiko atgal. Kovo mėnuo pralenkė ir vasario skaitlinę. Tai yra geri ženklai. Tačiau, palyginus viso krašto statybą su 1926 metais, mes randame, kad tik biskutį virš 27% yra pasiekta.

Kainos statybinės medegos maž-daug tebėra tokios pat, kokios jos buvo 1930 metais. Jos yra apie 10% žemesnės, negu buvo 1926 metais, kada statyba ėjo pilnu smarkumu. Dabar tos kainos jau yra pakilusias apie 1% aukščiau. Aišku, kad jeigu statyba ir toliau eis tuo spartumu, kokį dabar mes matome, tai kainos ir vėl iškils iki 1926 metų aukštumos. Atrodo, kad dabar yra pats gerasis laikas namams statyti, nelaukiant kainų pakilimo.

Pinigai—Paskolos — Kreditas

Laikyti pinigus kasoje be jokio našumo yra nepraktiškas biznio dalykas. Todėl kiekvienas biznierių bando surasti saugų budą juos išleisti paskoloms, kad neštų nuosimčius. Mirtgičiai ant nekilnojamo turto ir čia užima pirmą vietą saugumo atžvilgiu. Ypatinai apdraudus firmos (Insurance) žymiai padidino savo įdėlius šioje srityje labiaus, negu kitose biznio įmonėse. Gretimai su tuo valdžia gausiai prisidėjo per įvairias spulkas (Building and Loan Asociijas) savo pinigais, kad pastarosios lengviau galėtų atsteigti reikiamą kreditų namų savininkams. Taipgi ir komerciniai bankai pradeda susidomėti paskolomis ant privatinų namų labiau, negu prieš porą metų. Žinomas dalykas, kad kol-kas tos paskolos yra duodamos su didžiausiu atsargumu, imant iš vertybės atžvilgio. Tačiau yra džiuginantis dalykas, kad jau galima jos gauti.

Taksai — Mokesčiai

Vienintėlis užsilikęs dalykas, kuris žymiai trukdo nekilnojamo turto našumui, yra mokesčiai— taksai. Ypatinai viešųjų mokyklų užlaikymui tiesiogini mokesčiai.

Real estate asociacijos įvairiose valstijose nuolat veda kovą dėl subendrinimo mokyklų budgeto iš abelnų pajainų, o ne vien iš nekilnojamo turto.

WEEKS DENTAL OFFICE
VISUOMET ŽEMAS KAINAS
X-RAY
Val.: 8:30 iki 8:30 v. vak.
TEL. HARRISON 0751
326 S. STATE ST.
Opposite Davis Store, 2d Floor

turto. Tas žymiai sumažintų mokesčius ant real estate abelnai.

Dabar yra apie 8 valstijos, kurios tai yra praktikuoja. Pagaliaus, nors taksai ir yra augsti, betgi nuosimčiai ant gautų paskolų žymiai sumažėjo. Apie 1%, imant per 10 ar 15 metų periodą, susidaro ant tiek pigesnis nekilnojamo turto užlaikymas.

Sekančią savaitę teks padaryti trumpa peržvalgą iš Chicago's real estate padangės.

MUSŲ NAMAI

Rašo JOHN J. SINKUS

Lietuvių laikraščiai duoda savo skaitytojams visokių žinių iš viso pasaulio ir apie daugelį dalykų naudingų patarimų. Bet labai mažai pastaruoju laiku buvo rašoma apie vieną svarbų, gal svarbiausią dalyką, tai apie nejudinamą turtą— real estate.

Mažai rasime žmonių, kurie neįdomausti tokiu turtu kaip žemė, namas ir kitoki trobėsiai. Daug žmonių tokią nuosavybę turi, kiti mano turėti, bet kol kas aplinkuma jiems neleidžia. Vienok prie pirmos pasitaikiusios progos kiekvienas stengiasi bent savo namą įsigyti.

Per eilę metų mokėjusiais rentas, kurios dažnai vis kyla, nubosta svetimiems pinigų mokėti. Be to, negalima naudotis tokiais patogumais, kaip savo namuose. Vadinasi, pritrūksta tam tikrų laisvių, prestižo, reikia patikarčiais keisti baimę, kad pasibaigus sutarčiai arba kylant nuomai teks išsikraustyti.

Kalbant apie nejudomąjį turtą, galima būtų priskaiyti daugelis jo rūšių, tačiau čia mes pakalbėsime vien apie gyvenamąją nuosavybę — namą. Be namo mes negalime apseiti. Pastogė mums visiemis yra būtina, nes joje mes praleidžiame didesnę savo amžiaus dalį. Tos priežasties dėliai, žodis "namas" pasidaro artimiausias mūsų širdžiai. Kas-gi nežino to smagumo, kurį žmogus savo namuose randa sugrįžęs iš sunkaus darbo arba varginančios kelionės? Ne vien susitikimas su savo šeima, bet pats reikalingas poilsis sudaro maloniąs aplinkybes. Namas tankiausia yra visų kelių galas. Gal todėl

kiekvienas protaujantis žmogus deda visas savo jėgas, kad jo namas turėtų visas tiems patogumams ypatybes, viską, kuo jis pajėgtų pasitenkinti.

Reikalaujama patogumų.

Aplinkybių verčiamas žmogus dažnai keliasi iš vienos vietos į kitą, ieškodamas sau ir savo šeimai gerėsių patogumų. Tinkama vieta susiradęs nori apsisoti ilgesniam laikui ir stengiasi visokiais pagerinimais savo namą tobulinti. Todėl šių dienų namai daug kuo skiriasi nuo senesniųjų, nes kasdien yra daroma visokių pagerinimų, išradimų. Pasekoj, šalia jau seniai gyvenamų medinių namų šiandien turime akmeninius, murinius ir plieninius. Pasaulines parodas metu mums visiemis teko matyti net stiklinius namus (Tokuiose namuose bus pavojinga gyventi tiems, į kuriuos kartais metama akmuo).

Ateities galimybės

Paskutiniais keliais metais Chicagoje susitvėrė daugelis kompanijų, sindikatų ir kitokių grupių, kurios, pasinaudodamos depresija, savo nuosavybės paėmė daugybę namų. Jos kolekтуoja nuomas dabar ir laukia progos ant jų pelyti. Ne spekuliantas, bet paprastas pilietis tokių galimybių ankti negali pastebėti. Jis laukia iki galo, bent kol dauguma įsisiubuoja. Tik tuomet jis perka, dažnai mokėdamas brangiai, net permokėdamas.

Nelaukiant tokio įsisiubavimo, taip vadinamo "rush", visos aplinkybės rodo, kad dabar jau laikas pirkti, bent tiems, kurie toliau mato. Štai jos.

Visur jaučiama namų stoka, nes per paskutinius septynis metus jų nebudavota, o tukstandiai senų, gyvenimui pavojingų, nugriauta. Tukstanduose apartamentų gyvena po dvi, tris šeimas. O šeimų skaičius kasdien auga, todėl kad paskutiniais laikais, ypač šiemet, labai daug jaunuolių, turės turėti savo atskirą apartamentą, net savo atskirus namus. Jausdamos tokią didelę namų trukumą, taip reikalingo žmogui nuosavo buto, įvairios finansinės organizacijos ir pati Washingtono vyriausybė per savo įvairius organus išskolino namams ir farmoms virš \$6,000,000,000. Jau atsiranda ir privačių firmų, kurios siulo perkantiems namus paskolas. Tas, žinoma, automatiškai pakels nejudomosios nuosavybės kainas.

Tai tiek ši kartą. Sekamais straipsniais detaliam nurodysime ir pagvildensime visokias galimybes ir budus nuosavy-

Skelbimai Naujiene duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

BALTI VASARAI ČEVERYKAI
VISAI ŠEIMYNAI
Geriausi ir patogiausi čeverykai visai šeimynai vasarai iš baltos skuros. Jie yra vėsus; nekaista kojos. Stiprūs. Musų kraituvėj rasite didžiausį pasirinkimą.
Kainos baltų čeverykų nebrangios.
Universal Shoe Store
A. ZALECKIS ir J. MARTIN, Sav.
3337 SO. HALSTED STREET

Geriausis Degtinė... Gerkit
KENTUCKY YEARLING
VIENU METU SENUO.

NATHAN KANTER
Dabar galima gauti kaiminiam taverne.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 South Halsted Street
Viel Telefonai YARDS 0801
VIENINTELIS DISTRIBUTORIUS

MALEVOS
Didžiausias malėvų išdirbėjų ir distributorių įtaigos Chicagoje. Standartinės rūšies malėva už tikrai
1/3--1/2
reguliarės kainos
Nėra Middle-Man's pelno 7,000 gal. Sherwin Williams Trim Varinio, iš Majestic Radio, kuris subankrutavo, \$2.75 vertė **95c**
Kaina Namams Malėva, Gloss ar Flat, Great Lakes rūšies, kitur \$2.25. **\$1.25**
musų kaina
Montgomery-Ward sertifikuota malėva Sand Kote finish, pirmiau **\$1.00**
\$2.20, dabar
Juodas Screen Enamelis **50c**
Dabar galiosna
"Quinto" U. S. Calso-mine 25 sv. maišas ir tukandiniai litų bargėnų. Mes operuojame nuosava sandėli ir turime savo malėvų fabriką. Pirkit tuose ir taupytit!
PAINT EXCHANGE OF CHICAGO
1557 MILWAUKEE AVE.
6826 S. HALSTED ST.
2274 ELSTON AVE.
Telefonai: Armitage 1440.

Budrik Furniture Mart
Viskas dėl Namų už žemas Kainas
3347-49 SO. HALSTED STREET

HURRY! HURRY!
SAVE \$10.00 on this new **Thor** "GENTLE HAND" **WASHER**

The Washer That Combines Hand Gentleness With Machine Speed
Dainty lingerie or dirty, greasy overalls—a few underthings or a fully loaded tub—Thor's "Gentle Hand" washing action quickly and safely restores them to their original spotlessness, without a trace of "wash wear".
Read These Famous Thor Features
● Capacity—7 pounds of dry clothes
● Thor's exclusive "Gentle Hand" washing action
● Thor's Standard Free Rolling Wringer
● Porcelain enamel tub, inside and out
● 1/4 H.P. motor, self lubricating
● Adjustable legs
● Locking casters
● Thor's long life mechanism
● Convenient controls

BUY NOW Only \$1.00 Down \$1.00 PER WEEK

PHOHE FOR FREE HOME TRIAL

Pamatykite šias NAUJAS SKALBYKLAS ir PROSINIMO MAŠINAS pas
Jos. F. Budrik, Inc.
3417 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 4705
BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
WCFL 970 k. nedėlioms 7 val. vakaro.
WAAF 920 k. kiekvieną dieną 7 val. vakaro.
WHFC 1420 k. ketvergais nuo 8 val. vakaro.

PETERPEN

SO YOU DESERVE A GREAT HONOR— YOU ARE NOW ABOUT TO MEET SMILEY WILEY, KING OF SMILES.

ARE YOU READY? —THROUGH THIS DOOR, PLEASE!

DURING OUR TRIP THRU THE FACTORY, MY FRIENDS, I HAVE WATCHED YOU CLOSELY—NOT ONE OF YOU HAS FORGOTTEN TO SMILE!

WE'LL HAVE TO LOOK OUR BEST.

OLL-EE!

It's SMILEY WILEY, King of Smiles
What's he going to say?

